

Magnus Heinason - Túrfrágreiðing

Túrur nr. 2012 Nebbasild á innaru leiðum, tíðarskeið: 15-22/04 – 2020

Fólk við frá Havstovuni: Mourits Mohr Joensen, Durita Sørensen, Eydna (fyrsta dagin), og Hannipoula Olsen.

Ábyrgd: Hannipoula Olsen, ið var kanningarleiðari og túrleiðari.

Endamál: Hesin túrur var ætlaður at fáa til vega tilfar at kanna slaguppbýtið, útbreiðslumynstur, lívfrøði og atferð hjá nebbasild (t.d. døgnmynstur, økir, longdarbýtið, vektbýtið, aldursbýtið, kynsbýtið og kynsbúning v.m.).

Reiðskapur: Ekkolodd EK60 (38 og 200 kHz), yngultrol og nebbasildatrol við lítlum grunni við tilhoyrandi lemmum, beitlum og Marport trolleyga. CTD, WP2 glúpur, sBRUVS video rammur við tilhoyrandi GoPros myndatólum, StarOddi hita- og dýpdarmátarar á trollemmunum og á sBRUVS.

Um túrin: Fóru av Havnini hósmorgunin 16. apríl kl. 08. Vit byrjaðu inni á Skálafjørðinum, har ekkóskrift, tov við yngultrolinum, videoupptøkur, CTD og glúp prøvi vórðu tikin. Vit fóru síðani inn á Havnina við fólk, samstundis sum serfrøðingur kom umborð at kanna CTDina, sum ikki virkaði optimalt. Fóru av Havnini aftur kl. 22, og sigldu norður um og lógu útfyri Rivtanga, tá sólin kom upp. Her var fyrst ekkó skriftin tikin, áðrenn vit tovaðu. Tovaðu eisini á Funningsfirði, Fugloyarfirði, Haraldssundi og Rituvík, áðrenn vit fóru innaftur á Havnina leygarkvøldið at skifta lemmar og riggaðu nebbasildatrolid til. Sunnumorgun tóku vit støðir norðanfyri, men fingur fast seinnapartin. Tað bleiv ikki leyst aftur fyrr enn morgunin eftir, og trolid varð tá bøtt. Vit tóku so støðir í Vágahavinum og eystanfyri Suðuroynna. Týsmorgunin tóku vit ekkóskrift á Sandvíksfirði áðrenn vit tovaðu eystan fyri Dalsenda. Fóru inn í Vestmannasund at taka ekkóskrift, áðrenn leiðin gekk inn á Havnini kl. 20.

Fyribils úrslit fyri túr 2012:

Skrásett vóru í alt 24 fiskasløg á teimum 11 tovunum. Havnebbasild var funnin norðanfyri, meðan bæði lítla og havnebbasild blivu skrásettar í Vágahavinum. Hesar vera eftirkannaðar á landið seinni í summar. Longdarbýtið av havnebbasildunum var frá 8 til 18 cm, har størstu nøgdin vóru 10-12 cm (sí mynd 1 og 3). Ongin nebbasild var funnin inni á firðunum. Í magakanningnum av toski og nøkrum fáum hýsum varð ongin nebbasild fingin fyruttan trolatin nebbasild, hvørki inni á firðunum ella úti á trolstøðunum.

Harafturímóti fingur vit gýtandi lodnu (Mynd 4) á Skálafirði, Haraldsundi, Rituvík eins og hon var fingin úti á norðanfyri Viðoyanna og eystanfyri Dalsenda á Sandoyinni. At fáa lodnu í hesum nøgdum bæði úti á eins og inni á firðum og sundum er heilt nýtt. Longdarbýtið av lodnuni var frá 3 til 12 cm (Mynd 2).

Eisini fingur vit yngul av lodnu, knurhana, steinbíti og fjaðragrúki á firðunum. Hesi yngul verða ikki fingin á árligu yngulkanningunum hjá Magnusi Heinasyni, helst tí tann túrurin er seinni á árinum; hetta er eisini nýggj vitan um vistfrøðina á innaru leiðum (Mynd 5).

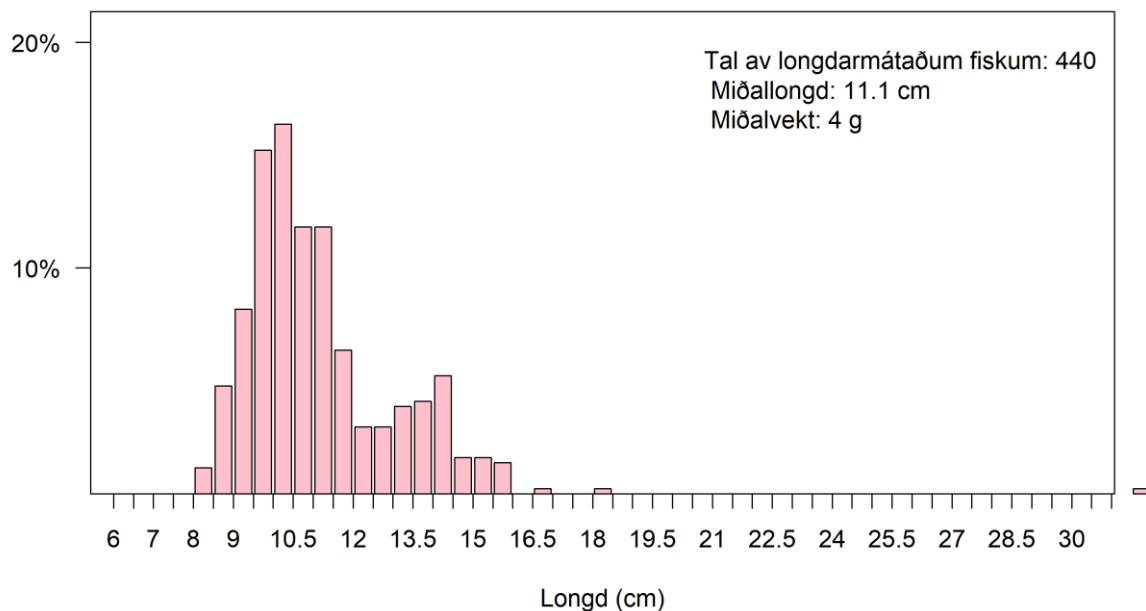
Videoútgerðin var royndakoyrd við pelagiskari tillrigging, og hóast ongin fiskur var skrásettur, eydnaðist royndin av útgerðini væl (Mynd 6).

Prøvatøkan: Veiðan varð viðgjörd sambært túrætlanini og sýnishondbókini. Ikki var møguligt at nytra nebbasildir umborð. Tískil vóru nebbasildir frá hvørjari støð, har nebbasild var í hálinum, frystar, soleiðis at hesar kunnu kynjast og nytrast og eisini magin kannast seinni á starvstovuni á landi. Eisini verðu nebbasildin eftirkannað, til at staðfesta at slaggreiningin er røtt. eDNA royndir vóru tiknar bæði á firðum og støðum við nebbasild. CTDin riggaði ikki optimalt, men vit fingtu tikið vatnroyndir í dýpinum á flestu støðum, hóast CTD profilur ikki varð skrásettur.

Nær er ynskiligt at sýnini eru upparbeidd: Túrurin var liðugt rættaður 23. apríl. Upparbeiðing av ætíprøvum, feittinnihaldinum, ílegukanningar av nebbasild, eDNA, ekkóskrift, nytrum og magakanningum verður gjörd seinni í ár. Ílegusýnir av lodnu vera send til Íslands, til at staðfesta um lodnan er komin hagai.

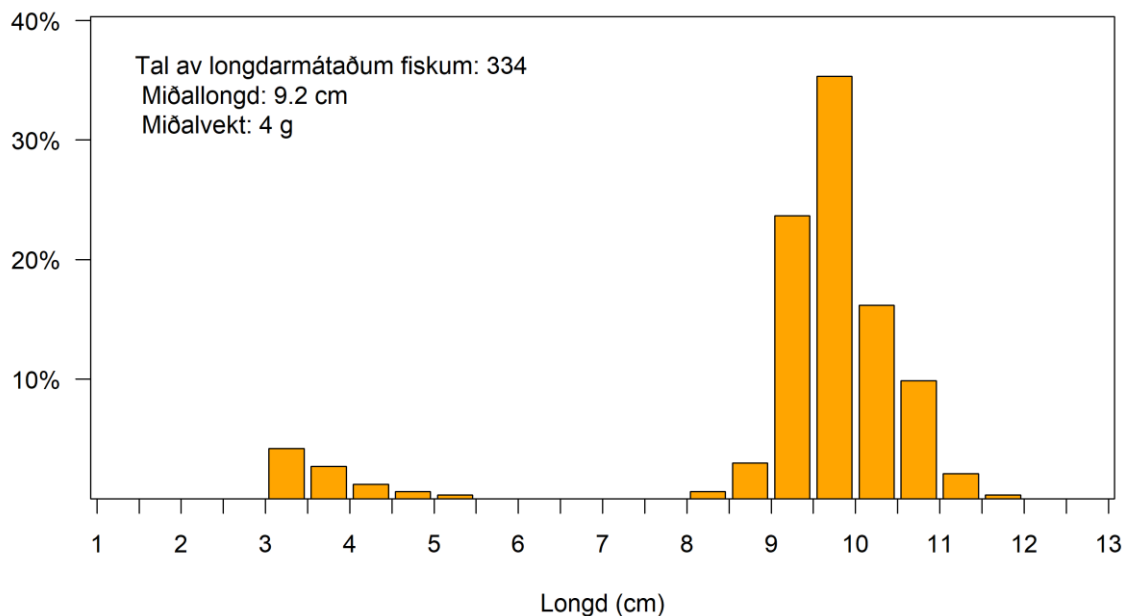
Hannipoula Olsen,
Havstovan 23-04-2020

Longdarbýti av havnebbasild

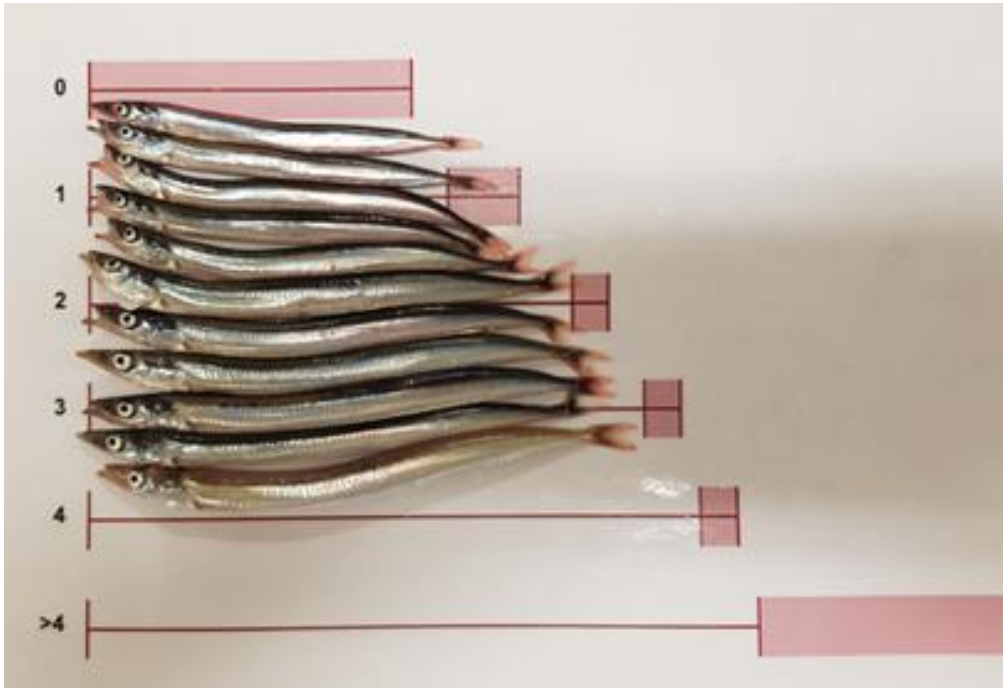

Mynd 1 – Longdarbýtid av havnebbasild fingnar á túri MH2012.

Longdarbýti av lodnu

Mynd 2 – Longdarbýti av lodnu fingin á túri MH2012.

Mynd 3 – Havnebbasild, sum skulu feittmátast, vóðru bólkaðar í longd og frystar samsvarandi í sjógví.

Mynd 5 – Gýtandi lodna fingin á Haraldssundi.

Mynd 5 – Yngul fingin á túri MH2012.

Mynd 6 – sBRUVS videoramma verður sett út fyrri fyrstu ferð í pelagiskari tilrigging á 20 m dýpi.